

Prof. dr. sc. VUKAŠIN AČANSKI (1941.-2014.)

Iznenada nas je u noći s 15. na 16. kolovoza 2014. zauvijek napustio Vukašin Ačanski, ugledni i vrsni inženjer, projektant i nastavnik, te zauzeti strukovni djelatnik. Pokojnikova ožalošćena obitelj i rodbina, te vrlo brojni prijatelji i poštovatelji okupili su se u tom tužnom povodu na groblju u Kamnici kod Maribora 21. kolovoza kako bi počastili uspomenu na čovjeka čiji odlazak ostavlja tugu u srcima najbližih, a osjećaj poštovanja i zahvalnosti u onih što su s njim dulje radili, bili mu učenicima ili surađivali i prijateljevali s njim. U ovome kratkom osvrtu na pokojnikov životni put i djelo nastojat ću ocrtati i naglasiti ono po čemu je bio doista jedinstven ne samo među kolegama svojeg naraštaja ili, pogotovo, među starijima. Njegova je iznimnost bila u tomu što je mlađe inženjere, koje je uvodio u tajne umijeća projektiranja mostova i drugih inženjerskih građevina, neumorno najsuvremenije strukovno štivo i literaturu te omogućujući im odlaske na vrhunske strukovne skupove u inozemstvu. Pri tome im je ostavljao punu slobodu da se razvijaju do mjere određene vlastitim trudom i darovitosti.

Vukašin Ačanski rođen je 12. svibnja 1941. u Kuli, Vojvodina, gdje je završio osnovnu školu. A onda je, poput mnogih uglednih inženjera, prvo završio Građevinsku tehničku školu (u Novom Sadu) i odmah nastavio studij, ali ne u znatno bližem Beogradu, nego u Ljubljani. Diplomirao je na Građevinskom fakultetu 1966. godine. Na studiju je upoznao svoju životnu družicu Elizabetu Žigo (po ocu Rabljanku), koja ga je trajno vezala za Sloveniju. Nakon diplomiranja zaposlio se u Projektnom uredu *Tehnogradnje* iz Maribora koja se je 1970. godine udružila s *Gradisom*. Već 1972. godine postaje direktorom Projektnog ureda *Gradisa* i na tom radnome mjestu ostaje sve do umirovljenja, 2011. Usporedno s radom na projektiranju djelatnik je i u nastavi, najprije na Građevinskoj tehničkoj školi u Mariboru, a zatim i na Građevinskom fakultetu tamošnjega sveučilišta. Predaje predmete Prednapeti beton i Mostovi, a 1982. godine izabran je za izvanrednoga profesora.

Projektirao je više od 80 većih mostova i drugih inženjerskih građevina ne samo u Sloveniji nego i u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Srbiji, te u Siriji i Iraku. Od istaknutih građevina visokogradnje valja spomenuti višenamjensku dvoranu *Tabor*, Autobusni kolodvor, Novo kazalište, Trgovački centar *Europark* i *Kolosej*, sve u Mariboru. Među većim mostovima ističu se dvoetažni most preko Drave u Mariboru, vijadukt *Moste* na Pyhrnskoj autocesti (dionica Jesenice – Kranj), ovješeni most na autocestovnoj zaobilaznici Ljubljane (tri ovjesne ravnine) i most preko Drave i kanala na autocesti Maribor – Murska Sobota (duljine 765 m). Uspješno je sudjelovao na brojnim natječajima za projekte većih mostova u Sloveniji i izvan nje, poput obnove autocestovnog mosta preko Dunava kod Beške u Vojvodini (I. nagrada), mosta *Verige* na ulazu u Boku kotorsku (II. nagrada), obronačkog vijadukta *Lučina* na autocesti Ljubljana – Maribor (I. nagrada), mosta preko Drave na autocestovnoj zaobilaznici Maribora (II. nagrada) i mosta preko *Save* kod Ade Ciganlije u Beogradu (II. nagrada).

U Hrvatskoj je također imao vrijednih ostvarenja, kao što su: predgotovljeni dijelovi mosta preko Rječine na riječkoj zaobilaznici (prije izvedeni krak), vijadukt *Hreljin* na autocesti Karlovac – Rijeka (prije izvedeni krak), most preko Drave u Varaždinu, most preko *Mure* u Murskom Središću i vijadukt *Dolenja Vas* na cesti *Lupoglav – Cerovlje* u Istri.

Imao je i mnogo vrijednih neizvedenih projekata, a valja spomenuti pješački most preko *Pazinske jame* (bio bi to za sada jedini most

u Hrvatskoj s prednapetom vrpcom kao nosivim sklopom) i obnovu *Paškoga mosta* (protukorozijski oklop od predgotovljenih komada od polimeriziranog betona pojačan ugljičnim vlaknima). Na većini tih rješenja učili su i hrvatski projektanti. Od mnogobrojnih priznanja što ih je dobio u dugome radnom vijeku valja spomenuti: Orden rada sa srebrnim vijencem (1974.), nagradu dnevnik lista *Borba* za najbolje ostvarenje u arhitekturi u Sloveniji (1976), proglašenje za inženjera godine u Sloveniji (2007. i 2008.) te nagradu za životno djelo i velik prinos razvitku građevinarstva u Sloveniji.

Bio je iznimno djelatnik u strukovnim udrugama. Tako je više od 25 godina bio član Predsjedništva, a u jednom mandatu i predsjednik Jugoslavenskoga društva građevinskih konstruktora. Bio je i predsjednik Istraživačke skupine Slovenije (1976.-1980.) te predsjednik Društva konstruktora Slovenije (1984.-1988.).

Kao što se vidi, radni mu je vijek bio iznimno bogat i raznovrstan. Sâm je mnogo radio, ali je i od suradnika tražio da rade svojski – poznata je njegova uzrečica: radi kao za sebe! Ali važnije je od toga što možemo jednostavno reći: bio je vrlo dobar čovjek. Druželjubitiv, odan prijatelj i gostoljubiv na starinski način. Više sam puta bio u njegovu gostoljubivom domu i u Bresternici kod Maribora i na Rabu – za gosta je tu bilo svega u izobilju, kao u njegovoj rodnoj Bačkoj. Vedra mu se je naravno očitovala i u tome što je rado i umješno pričao viceve i u zaraznom smijehu kojim je znao "okruniti" ispričani vic. O njegovu ugledu izvan strukovnih krugova svjedoči i podatak da mu je pogrebni obred predvodio mons. Jože Smej, biskup Murske Sobotice. Njegovim odlaskom slovenska mostograđevna zajednica – i ne samo ona – gubi jednog od najistaknutijih i najuglednijih članova, ali i dragoga prijatelja. Svima nama, a vjerujem i brojnima izvan toga kruga, ostat će trajno u dragoj uspomeni.

Zvonimir Marić